

br. 7 - Jesen 2019.

church and peace

Okružnica

Članska skupština

2019.

Budućnost i nada

Portreti

Novi članovi

Apel

Svijet bez
nuklearnog
naoružanja

Foto: Ruben Sečen

Budućnost i nada

Međunarodna konferencija i obljetnica 2019.

Ovoga se ljeta, na 70. godišnjicu europske ekumenske mreže Church and Peace, okupilo 150 ljudi iz deset različitih kršćanskih tradicija i 14 zemalja. Predstavnici/e mirovnih crkava, organizacija i zajednica, prijatelji i gosti, sastali su se 18. svibnja/maja u reformiranoj crkvi Moabit u Berlinu kako bi obilježili prošlost, sadašnjost i budućnost mreže.

Pod gesmom „da vam dadnem budućnost i nadu“ (Jer 29,11) – 70 godina življena nenasilja – opiranja militariziranju“ sastao se u Berlinu Church and Peace. Izazovi su se vremenom promijenili, ali nužnost mirovnog rada se nije umanjila.

Osam članova mreže predstavilo je svoje djelovanje za pravednije i mirnije društvo i simboličnim činom dodalo cvijet u buket koji je oslikavao raznovrsnost svjedočanstava mira diljem Europe.

Bivši/e generalni/e tajnici/ce prisjetili/e su se najvažnijih trenutaka mreže tijekom svojih službi. Srdačne pozdrave prenijeli su njemački politički i crkveni predstavnici, ekumenski prijatelji i mirovne organizacije, iskazujući čest angažmanu Church and Peace za mir i pomirenje posljednjih sedam desetljeća.

Tri poticaja tijekom ekumenskog bogoslužja nadovezala su se na biblijsku temu ovog skupa. Martina Basso iz Menonitskog mirovnog centra u Berlinu naglasila je kako je potrebna strpljivost u iščekivanju obećanja iz biblijskog teksta; Mihael Sečen, Intero centar Rijeka, ohrabrio je okupljene da ne dozvole strahu od nedostatnosti da ih pokoleba ili zaustavi, nego da se založite za obećanje koje je Bog dao Jeremiji; a Maria Biedrawa iz francuskog ogranka Međunarodnog pokreta pomirenja, naglasila je da

susreti među ljudima različitih mišljenja, religija, konfesija ili svjetonazora donose budućnost i nadu, te mogu voditi ka životu u miru (više o tome na str. 12).

Središnja tema večernjeg programa bilo je pitanje što je nužno za mir u Europi i šire, te koju ulogu mogu preuzeti mirovne crkve. Šest predavača/ica istaklo je sljedeće točke:

- Izgradnja savezništava: u vremenima sve veće sekularizacije trebali bismo ispitati mogućnosti novih partnerstva za mir i pravednost, i nove načine jačanja naših kampanja.
- Klimatska pravda: Mi smo posljednja generacija koja može promijeniti kurs uznapredovalog uništavanja klime, stoga se svojim načinom života moramo potpuno i svesrdno za to i zauzeti.
dalje na 3. stranici

Impressum

Church and Peace

Europska mreža mirovnih crkava,
mirovno-crveno orijentiranih zajednica,
duhovnih zajednica i mirovnih službi.

Redakcija:

Lydia Funck, glavna tajnica
Terri Miller

Međunarodni ured

Mittelstraße 4, 34474 Diemelstadt-Wethen,
Deutschland
Tel: +49 5694 9905506, Fax: +49 5694 1532
intloffice@church-and-peace.org
www.church-and-peace.org

Prijevodi/Lektura:

Denis Jurić, Duška Borovac

Layout: Benji Wiebe, mennox.de

Producija: Marion Wiebe, mennox.de/it

Dobrovoljni prilozi za Church and Peace

Bankovni račun u Njemačkoj:

Bank für Kirche und Diakonie KD-Bank,
IBAN: DE33350601901014380015,
BIC: GENODED1DKD

Bankovni račun u Velikoj Britaniji:

Dozvane u britanskoj funti naznačiti na
'Church and Peace' na: Gerald Drewett,
39 Postwood, Green, Hertford SG13 7QJ

SAD:

Dozvane u američkim dolarima naznačiti na
'Ivester Church
of the Brethren (za: Church and Peace fund)', na:
Ivester Church of the Brethren, 25056 'E'
Avenue, Grundy Center, Iowa 50638-8761, USA
(s potvrdom donacije Ivester Church of
the Brethren)

*Članci označeni imenom ne odražavaju isključivo
mišljenje Church and Peace-a. Za sve pristigle
tekstove zadržavamo pravo na skraćivanje.*

Ti osobno budi promjena!

Dragi/e čitatelji/ce,

Kako dalje obzirom na klimatsku krizu, (nuklearnu) utrku u naoružanju, loše izglede za zapošljavanje, osobito mladih; obzirom na isključive centre moći i sve jače podjele unutar društva? Ova si je pitanja Church and Peace postavlja na članskoj skupštini prošlog ljeta. Usprkos mnogim izazovnim i često teškim temama, pozvani smo da se ne odričemo nade, nego da radimo na pravednoj Božjoj budućnosti i za istu se zalažemo.

„Ne budite zabrinuti“, govori Isus u šestom poglavљу Matejeva evanđelja, ne misleći pritom da se ne trebamo baviti brigama svijeta, nego ohrabruje da s povjerenjem u Boga koračamo naprijed. Citatom Mahatme Gandhija jedna je referentica na proslavi obljetnice hrabrla sudionike: „Ti sam budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu.“

U ovom pismu čitati ćete o tome kako smo se mi, članovi/članice

Church and Peace i naši/e prijatelji/ce, zaputili da, s povjerenjem u Božja obećanja iz Jeremije 29, puni nade, oblikujemo i mijenjamo našu zajedničku budućnost na bolje. Bilo da je u pitanju angažman u izgradnji mira, prosvjedi protiv (nuklearnog) naoružanja, međureligijski dijalog ili ustrajni nužni rad na preispitivanju struktura moći i zalaganje za pravednost – kršćanke i kršćani pozvani su da Isusovo nenasilje uzmu kao putokaz.

Želim Vam da uživate u čitanju i radujem se komentarima i poticajima.

Srdačno,

Lydia Funck

Berlin 2019.

nastavak 1. stranice

- Otpor atomskom naoružanju:
Pogled na dugoročne štete i patnje uzrokovane atomskim oružjem u prošlosti, izazov je za nas kao mirovne crkve da pojačamo protest protiv atomskog naoružanja (i militarizacije općenito).
- Međureligijski dijalog i suradnja: mirovne crkve mogu igrati odlučujuću ulogu time što će se zaputiti u dijalog s drugim skupinama u društvu, koncentrirajući se pritom na zajedničke vrijednosti i angažman za mir.
- Izgradnja inkluzivne mirovne crkve: da bismo izgradili Crkvu s kulturom i identitetom mira – Crkvu koja se identificira s potlačenima makar to imalo svoju cijenu – moramo živjeti viziju mirovnoga pokreta koji nikoga ne isključuje i solidarizira se s drugima.Climate justice: We are the last generation that can change the course of ongoing climate destruction, so we need to fully commit to the cause with our lifestyles

Na radionicama su ove teme dalje obrađene i dati su prijedlozi budućih koraka mreže i europskih mirovnih crkava. Ovi poticaji trebaju oblikovati i voditi diskusiju o dalnjem angažmanu za mir i pravednost u Evropi danas.

Po završetku susreta, sudionici skupštine Church and Peace sudjelovali su na demonstracijama „1 Europa za sve“ u Berlinu, kao znak njihovog angažmana za europski mirovni projekt i odbacivanje nacionalizma.

*Više o obilježavanju obljetnice
pročitajte na:
www.church-and-peace.org*

Foto: Rutten Sečen

Henk Blom, Kerk en Vrede, proširuje buket cvjeća koji simbolizira raznovrsnost svjedočanstava za mir unutar mreže.

Predavači/ce, „Što je potrebno za mir u Europi i šire?“

- Steve Rauhut, REFO Moabit, Berlin
- Rebecca Froese, znanstvena suradnica, Mirovna akademija Rheinland-Pfalz, Hamburg
- Yasser Almaamoun, Zentrum für Politische Schönheit, Berlin
- Nadežda Mojsilović, koordinatorica međureligijskog projekta, Centar mladih „Ivan Pavao II“, Sarajevo
- Andreas Zumach, novinar, Ženeva
- Andrew Lane, Kvekersko vijeće za europske poslove, Bruxelles

Pozdravi

- Dr. Volker Berresheim, predstavnik za religiju i vanjsku politiku, Ministarstvo vanjskih poslova, Berlin
- Dr. h.c. Markus Dröge, biskup, Evangelička crkva Berlin-Brandenburg-šleska Gornja Lužica, Berlin
- Catherine Tsavdaridou, Ekumenska patrijaršija, Konferencija europskih crkava
- Jan Gildemeister, direktor, Zajednica društvene akcije za mir, Bonn

Foto: Uwe Hiksch

Vikend je zaokružen svjedočanstvom solidarnosti za nadilaženje granica, jezika i vjerovanja učešćem u demonstracijama „1 Europa za sve“. „O tome se u Church and Peace i radi“, izjavio je jedan sudionik.

Berlin 2019.

Za svijet bez atomskog oružja

Na 74. obljetnicu nuklearnog bombardiranja Hirošime i Nagasakija 6. i 9. kolovoza/augusta, Church and Peace je objavio apel „Za svijet bez atomskog oružja“. U njemu se pozivaju kršćanske crkve i zajednice u Europi da se obrate svojim vladama s ciljem odluke pristupanja Ugovoru o zabrani nuklearnog naoružanja.

Foto: DFG-VK

Mirovni skup protiv nuklearnog oružja 7. srpnja/jula 2019. u Büchelu, Njemačka

Poziv ukazuje na odustajanje pod dogovora o neširenju, te na porast nove utrke u nuklearnom naoružavanju: „Alarmirani smo aktualnom opasnošću od atomskog naoružanja i radioaktivnog streljiva u Europi, kao i od nuklearnog rata.“ Naglašeno je da se u „doktrini nuklearnog zastrašivanja (...) ni na koji način ne radi o oblicima vladavine pravne države ili njene obrane, koji su od strane većine crkava prihvaćeni kao etički legitimni, nego se radi o ekstremno nehumanom zastrašivanju uništenjem stotina tisuća ljudi, što je suprotno međunarodnom pravu.“

Mreža naglašava rad Međunarodne kampanje za nuklearno razoružanje (ICAN) koja je podržana od strane mnogih crkvenih i organizacija civilnog društva. Kampanja zahtijeva stvaranje međunarodnog dogovora koji bi popunio praznine u međunarodnom pravu, a koji traži „zabranu razvoja, testiranja, proizvodnje, transporta, skladištenja, upotrebe ili zastrašivanja atomskim naoružanjem.“ Mreža naglašava da iz toga proizašao povijesni Ugovor o zabrani nuklearnog naoružanja

(Treaty of Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW), zaključen 7. srpnja/jula 2017., koji je otada potpisalo više od 70 država, treba daljnju i odlučnu javnu potporu svjetske ekumene i što je moguće više crkava i konfesija.

Zbog toga se Church and Peace u svom pozivu obraća kršćanskim crkvama i zajednicama u Europi, te ih moli:

- Pozovite vlade svojih država da pristupe međunarodnom pravnom Ugovoru o zabrani atomskog naoružanja (TPNW).
- Svojom molitvom, javnim govorom i aktivnim djelovanjem podržite ljudе i inicijative u Crkvama, institucijama civilnog društva i politike koji se zalažu za mir i razoružanje.
- Podržite ljudе dobre volje koji se iz humanističkih razloga zalažu za atomsko razoružanje u svijetu, kao npr: Međunarodna kampanja za ukidanje atomskog oružja (ICAN), koja je 2017. godine nagrađena Nobelovom nagradom, Mayors for Peace (Gradonačelnici za mir), organizaciju liječnika IPPNW ili Crveni križ/krst.
- Pomognite žrtvama rata na Balkanu koji su oboljeli zbog streljiva s osiromašenim radioaktivnim uranom i podržite osvještavanje na tu temu.
- Pozivajte vlade svojih država da se unutar Europske Unije zauzmu za jedan novi multilateralni dogovor oko zabrane stacioniranja raketa kratkog i srednjeg dometa u

Europi, a koji će uključivati i SAD i Rusiju.

Pročitajte cijeli tekst apela s detaljnim pozadinskim informacijama: www.church-and-peace.org/hr/2019/09/za-svijet-bez-atomskog-naoruzanja

Aktivnosti članova Church and Peace

- Kršćanska kampanja za nuklearno razoružanje, UK (Christian CND), nudi kršćanima i kršćankama prostor da na osnovu svoje vjere svjedoče protiv nuklearnog naoružanja i drugog oružja masovnog uništenja. Ova kampanja je dio šire kampanje za nuklearno razoružanje, kojom se na pozitivan način zalažu za mir.
- Pojedini članovi, od koji su neki direktno pogođeni, izvještavaju kao očevici o još uvijek prisutnim posljedicama korištenja radioaktivnog streljiva uranija na području bivše Jugoslavije.
- Crkve i mirovne udruge održale su 9. srpnja/jula na godišnjem Mirovnom skupu u Büchelu osobito šarolik prosvjed protiv nuklearnog oružja. Članovi Church and Peace također su sudjelovali u govorima, ekumenskom bogoslužju i drugim aktivnostima.

Berlin 2019.

Postaje li osobno?

Međureligijski dijalog u Evropi koja se mijenja

Radionica o međureligijskom dijalogu na konferenciji Crkva i mir 2019 godine ostavila je dubok dojam na mene. Najviše me zaintrigiralo koliko se razlikuje razina i vrsta odgovora na ove izazove ovisno o tome u kojoj zemlji živimo, te koliko to određuje naš pristup - aktivistički ili osobni.

Za nas u jugoistočnoj Europi, međureligijski dijalog nije pitanje aktivizma, već primarno pitanje međuljudskih odnosa - sa susjedom, kolegom, članom obitelji. Ono što je ostavilo snažan utisak na mene tijekom radionice je da se ovo tek sada počinje tematizirati u zapadnoj Europi.

Kako možemo ostvariti dijalog, prijateljstvo ili ljubav s onima koji su toliko drugačiji od nas?

Čini se da je lakše odgovoriti na ovo pitanje ako se ne tiče mene osobno, niti mojeg susjedstva ili obitelji. Lakše je stati iza organizacije ili crkve te provoditi njihov program.

U našoj regiji ovu mogućnost nismo nikada ni imali. Pitam se koliko se možemo povezati unutar 'Church and Peace' organizacije kako bismo bolje razumjeli svakodnevni život? Isto vrijedi i s temama budućnosti i nade, koja je bila sveobuhvatna tema konferencije i koja nam može znatno pomoći. Čini se da imamo najveću šansu za budućnost u miru, najveću nadu za bolje sutra, ako uzmemu u obzir sve ljudi koji nas okružuju.

To zvuči jednostavno, no je li zaista tako?

Čini se da je lakše boriti se za ljudska prava ako me se ona ne tiču osobno. To nam daje potreban odmak kako bi bili čim manje emocionalno uključeni. No, je li to nešto što si možemo priuštiti u međureligijskom dijalogu dok se lice Europe mijenja, kad ono što je bilo, ne postoji više, kad ljudi različitih vjera, kao Muslimani

Neda Popović

na primjer, postaju članovi naših obitelji i susjedstva?

Očekivano, prvi odgovor je strah. No, mi se bojimo priznati naš strah od onih koji su drugačiji jer nismo sigurni kako će okolina reagirati, hoćemo li biti osuđivani zbog našeg straha. Često se bojimo suočiti se s ovim strahom; ne postavljamo pitanja koja nas najviše muče, ne priznajemo da postoje stvari koje ne razumijemo. Kao rezultat, strah raste. Strah voli šutnju.

Koliko smo spremni suočiti se s ovim izazovom, koliko smo spremni suočiti se s njime kao organizacija? Imamo li hrabrosti izraziti naš strah i postavljati teška pitanja? Ili je ovo pitanje preteško i probudiće strah?

Neda Popović,
individualna članica Church and
Peace, radi s Intercentrom u Rijeci,
Hrvatska.

Foto: Rubin Šećen

Radionica na temu međureligijskog dijaloga

Berlin 2019.

Portreti novih članova

Na Članskoj skupštini 2019. Church and Peace je pozdravio dvije grupe i tri pojedinka/ke kao nove članove.

Prestanite poticati rat (Stop Fueling War)

Stop Fueling War/Cessez d'Alimenter la Guerre (SFW) je pozdravljen kao pridruženi član.

„Stop Fueling War/Cessez d'Alimenter la Guerre“ je društvo sa sjedištem u Parizu, osnovano od strane angažiranih europskih kvekera. Kroz sve vrste medija i mirovnih prosvjeda želimo podići svijest o katastrofalnim posljedicama trgovine oružja diljem svijeta.

Istodobno promičemo alternative koje potiču mir, a koje jamče dugoročna i pravedna mirovna rješenja za koja vjerujemo da ne spašavaju samo živote, nego su također ekonomski, socijalno i ekološki održiva. Budući da je Francuska treća u svijetu trgovine oružjem, naše glavna preokupacija jest Eurosatory,

U razgovoru s građanima/kama.

najveći svjetski sajam oružja u Parizu.

Osobe koje čine jezgru SFW-a osjećaju se pozvanima za ovaj posao. Njegujemo svoje odnose s vjerskim zajednicama kako bismo se učvrstili u Duhu i ostali

optimistični. U Church and Peace pronašli smo jednodušne saveznike za našu stvar i za svjedočanstvo mira u cijeloj Europi.

Sljedeći Eurosatory održava se od 8. do 12 lipnja/juna 2020. SFW ondje planira održati aktivnosti, te poziva Mrežu da se pridruži ovoj akciji za svijet bez oružja. Za aktualne informacije i izvore posjetite, molimo vas: www.stopfuellingwar.org

Praktično djelovanje na transformaciji društva

Krajem svibnja/maja REFO Moabit je organizirao Néapolis festival. Kroz šarolike standove, radionice, seminare za dobrobit i promišljanje, te „Podium Party Peace“, posjetitelji/ce su praktično mogli/e osjetiti obećanje o suživotu u raznolikosti, čija obilježja su osobna sloboda i uspješna međusobna suradnja.

REFO Moabit

Reformacijski kampus reg. udr. – Samostanska zajednica pri reformiranoj crkvi Moabit (REFO Moabit) pozdravljen je kao korporativni član.

Kao mlada zajednica od 35 ljudi, REFO Moabit nudi mjesto gdje su kultura, vjera i življena solidarnost

međusobno usko povezani. U prethodno napuštenu reformiranu crkvu Moabit unijeli smo od 2011. godine novi život i razvijamo nove načine života i promišljanja protestantske duhovnosti u urbanom području.

Okupljamo se jednom mjesечно kako bismo njegovali zajedništvo i vjeru. Na temelju svoje vjere željeli bismo u kampusu i dalje, u kvartu, djelovati društveno-transformirajuće, nadilaziti društvena, kulturološka i religiozna ograničenja.

Budući da su naša centralna nastojanja promjena perspektive van granica lokalne zajednice i umrežavanje u nastojanjima da živimo kao urbana mirovna crkva, tražili smo umrežavanje s Church and Peace na europskom nivou.

Utisci s Néapolis festivala, informacije o bogoslužju i drugi termini REFO Moabit nalaze se na Facebook stranici www.facebook.com/RefoMoabit ili na web stranici www.refo-moabit.de.

Foto: Ruben Sečen

Maria Biedrawa

Katolkinja, živi u Compiègne-u u Francuskoj.

„Kao socijalna pedagoginja i apsolventica treninga za đakonicu mira pri gewaltfrei handeln, radim već 15 godina s crkvama i međunarodnim skupinama za nenasilno rješavanje sukoba i pomirenje u subsaharskoj Africi, te pružam podršku stanovništvu koje je traumatizirano oružanim sukobima. Članica sam francuskog ogranka Saveza pomirenja i zajednice Arche; a trenutno sam i članica Uprave Church and Peace.“

Foto: Ruben Sečen

Kristina Bulling

Članica Bremenske evangeličke crkve, živi u Bremenu u Njemačkoj.

„S Church and Peace sam povezana od Assiza 1988. i od tada pokušavam ostvariti Isusovo nenasilje u vlastitom životu. Kao članica zaklade die schwelle, nakon rata u Hrvatskoj i Bosni pružam podršku projektima i radu pojedinaca. Od 2004. do 2009. bila sam članica Uprave Church and Peace. U svojoj bremenskoj pokrajinskoj crkvi angažiram se protiv naoružanja i za ljude na rubu društva.“

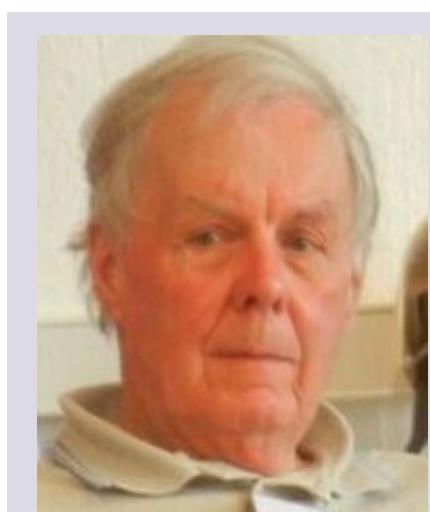

Foto: privatno

Tony Weekes

Kveker, živi u Belfastu, Sjeverna Irska.

„Ja sam umirovljeni akademski ekonomist i u Dublinu držim nastavu za obrazovanje odraslih na temu „Demistifikacija gospodarstva“. Surađujem s mjesnom metodističkom crkvom oko jačanja javne teologije – ideje da naša religioznost mora inspirirati našu odgovornost za stvorene i civilno društvo. Kvekerska baština aktivnog društvenog angažmana za mene je veliko ohrabrenje.“

Mir za novu generaciju

Church and Peace je mjesto susreta, uzajamne podrške i učenja na putu mirovnih crkava – ponekad usamljenom putu. Ovdje govore kvekeri Diana i John Lampen, iz regije Velike Britanije i Irske, o svom posjetu projektu promicanja mira u jugoistočnoj Europi, koji je rezultirao iz jednog takvog mesta susreta unutar naše mreže.

Fatona i Kajmelinu Berisha, voditeljicu i voditelja Victory Church u Đakovici/Gjakova na Kosovu, sreli smo na međunarodnoj konferenciji Church and Peace u Velikoj Britaniji 2018, gdje smo držali radionicu na temu mirovnog odgoja djece.

Victory Church je osnovala mala grupa ljudi nakon rata na Kosovu. Pripadaju Evanđeoskoj crkvi Kosova koja je danas službeno priznata kao religijska zajednica.

Služba koju Victory Church obavlja prema obespravljenima, neovisno o njihovoj vjerskoj pripadnosti, postala je prihvaćena i unutar vlastite zajednice. Oni nude raznolik program za mlade u gradu i okolnim selima. Nakon što su Faton i Kajmelina sudjelovali na našoj radionici u sklopu konferencije Church and Peace, pozvali su nas u posjet i zamolili nas da im ukažemo na nove praktične mogućnosti koje bi mogli uključiti u svoj program mirovnog odgoja i rješavanja sukoba.

Najprije smo radili s timom i prevoditeljima/cama kako bismo im omogućili uvid u naš pristup.

Foto: John Lampen

Djeca u programu Victory Church za mlade koriste crtež „Ljudi-drveće“ („Tree people“) kako bi govorili o svojim osjećajima.

Nakon toga smo se četiri dana susretali s oduševljenim skupinama mladih u dobi od šest do šesnaest godina iz različitih vjerskih zajednica, uključujući i Rome muslimane.

Aktivnim kratkim igrami vježbali smo vještine komunikacije, suradnje i uzajamnog poštovanja. Na primjer, od parova smo tražili da, držeći se za ruke, pokušaju jedno drugo povući preko linije. U pravilu, počnu međusobnim natezanjem, što vodi u pat poziciju ili pojedinačnom/oj pobjedniku/ci. Čim se o toj temi progovori, ne pada im teško pronaći win-win rješenje. Jedna vježba pokazuje toksičnu posljedicu osjećaja krivice, druga ljudima omogućuje razumjeti stavove protivnika.

Bili smo zadivljeni koliko su već najmlađa djeca, koja još ne poznaju ovu vrstu učenja, bila u stanju

razumjeti značenje pojedine igre. Dok smo ih spajali u parove, jedno sa povezanim očima i drugo kao pratilac, jedan je šestogodišnjak spontano izjavio da se tu radi o povjerenju. I dok smo s bocom mineralne vode u ruci razgovarali o bijesu, odmah su bili u stanju objasniti poveznici.

Kosovo/a se još uvijek bori s mnogim problemima i napetostima. Nadamo se da smo mladima iz Victory Church ponudili modele kako mogu doprinijeti sretnoj i harmoničnijoj budućnosti. Bilo nam je zabavno s njima i osjetili smo dobrodošlicu i podršku.

Diana i John Lampen aktivno su djelovali u mirovnom radu na mnogim mjestima, između ostalog za vrijeme sukoba u Sjevernoj Irskoj, u bivšoj Jugoslaviji i Sovjetskom Savezu, kao i u regiji West Midlands u Engleskoj.

Nenasilje je djelotvorno - #NonviolenceWorks

Od 19. do 23. lipnja/juna održani su Njemački evangelički crkveni dani (DEKT) u Dortmundu, Njemačka, pod geslom „Kakvo je to pouzdanje“ (2 Kraljevima 18,19). Jedan od fokusa Church and Peace bio je Međunarodni mirovni centar, koji je naglasio da je nenasilje djelotvorno.

Kampanja #NonviolenceWorks želi skupiti priče koje svjedoče o tome da nenasilje rješavanje sukoba čini drugačijim. Na temelju ovoga iskustva, glasovi mirovnih crkava iz Europe i cijelog svijeta pronašli su svoje mjesto u Međunarodnom mirovnom centru, među njima i članice Church and Peace.

Jedan od glavnih panela Mirovnog centra predstavio je brojne uspješne nenasilne akcije za mir, pravdu i pomirenje.

Na drugim je predstavljanjima Stop Fueling War jasno istaknuto povezanost sukoba širom svijeta s (europskim) izvozom oružja, dok su Christian Peacemaker Teams predstavili svoj rad na Lezbosu, Grčka, te svoje strategije za smanjenje represije i prevladavanje strukturalnog nasilja.

I na Tržnici mogućnosti članovi Church and Peace razgovarali su sa sudionicima DEKT-a: Laurentiuskonvent, Vjersko društvo prijatelja (kvekeri), EIRENE i bazična

zajednica Wulfshagenerhütten.

22. lipnja/juna izašli su zajedno s 2500 ljudi na ulice načinuti ljudski lanac za mir, zahtijevajući razoružanje, provođenje UN-ovog Ugovora o zabrani atomskog naoružanja, te jačanje nenasilnih, civilnih sredstava rješavanja sukoba.

Uvjereni ste da nenasilje djeluje?

Izvijestite o svojim iskustvima i podijelite ih pod hashtagom #NonviolenceWorks na društvenim mrežama! Pogledajte i video kampanju (https://youtu.be/7i6T_XloKUk) u kojoj članica Church and Peace Ana Raffai izvještava o svome radu s RAND-om u Hrvatskoj.

Ostale novosti:

- Od 27. do 30. lipnja/juna okupilo se 200 krštenika u Elspeetu, Nizozemska, na Drugoj globalnoj menonitskoj konferenciji izgradnje mira (2GPM). Sudionici su se teološki, znanstveno, praktično i umjetnički bavili temom mirovnoga rada, te pokrenuli Globalnu anabaptističku mrežu mira. Nizozemski članovi Church and Peace okupili su se ondje kako bi osmislili susret članova 2020.
- Jeste li već znali da je Church and Peace i na Instagramu? Pratite nas na www.instagram.com/church_and_peace

Ljudski lanac u Dortmundu Foto: Julia Freund

and_peace kako bi vidjeli utiske s DEKT-a i 2GMP-a.

- Okružnica/cirkularno pismo Church and Peace-a je dostupna i na bosansko-hrvatsko-srpskom u PDF formatu. Skinite posljednja dva izdanja, naručite ih preko međunarodnog ureda i podijelite zainteresiranim!

Termini

5.-7. studenog/novembra 2019.

Zasjedanje Upravnog odbora Church and Peace Wethen, Njemačka

5.-7. veljače/februara 2020.

Zasjedanje Upravnog odbora Church and Peace

22. veljače/februara 2020.

Regionalni dan Velike Britanije i Irske „Stvarne cijene rata“ (radni naslov)

Bull Street Quaker Meeting House, Birmingham, Velika Britanija

15.-17. svibnja/maja 2020.

Susret članova i Međunarodna konferencija Dopersduin, Schoorl, Nizozemska

27.-29. studenog/novembra 2020.

Regionalni susret njemačkog govornog područja Thomashof, Karlsruhe, Njemačka

Novi dokumenti na našoj web stranici

Dokumentacija proslave obljetnice 2019.

Pozdravne riječi i propovjedni poticaji

Objave za medije Church and Peace

za download i dijeljenje!

www.church-and-peace.org/documents/

Nizozemska *Igre za mir*

Novi izvor Doopsgezind WereldWerk, člana Church and Peace, pomaže mladima i starima da se vježbaju u nenasilju i u mir kroz igru. Priručnik za upotrebu kod kuće i u školama, crkvama ili drugim grupama, obuhvaća igre u kojima se ne radi o konkurenциji, te upute i materijale za radionice. Zatražite informativni letak (s uputama za igre) ili posudite kompletan priručnik na engleskom ili nizozemskom, uz malu naknadu, na: secretariaat@dgwereldwerk.nl

Ujedinjeno Kraljevstvo

Nema mise zahvalnice za atomsko naoružanje

Članovi i prijatelji Church and Peace u Ujedinjenom Kraljevstvu organizirali su alternativnu pobožnost kao alternativu bogosluženju na Dan državne zahvalnosti 3. svibnja/maja u Westminster Abbey, a koja obilježava 50 godina patroliranja podmornica s nuklearnim naoružanjem u britanskim vodama u svrhu zastrašivanja. Sudionici pobožnosti molili su za to da Ujedinjeno Kraljevstvo ukloni atomsko oružje i podrži nastojanja oko nuklearnog razoružanja diljem svijeta. Kršćanska/Hrišćanska kampanja za nuklearno razoružanje (Christian CND), pridruženi član, koordinirala je odgovarajuću deklaraciju anglikanskih duhovnika/ca širom svijeta.

Njemačka

Međunarodna bremenska mirovna nagrada 2019

Zaklada die schwelle, korporativni član Church and Peace, dodijelila je Međunarodnu bremensku mirovnu nagradu 2019. Olgi Karatch (Bjelorusija), Vilmi Nuñez (Nikaragua) i organizaciji Women Wage Peace (Izrael i Palestina). Nagrada se dodjeljuje svake dvije godine za uzoran angažman za pravednost, mir i očuvanje stvorenja. die schwelle srdačno poziva na dodjelu nagrade u bremenskoj gradskoj vijećnici 15. studenog/novembra. Kontakt: petra.titze@ dieschwelle.de Više informacija o nositeljima nagrada: www.dieschwelle.de/friedenspreis/friedenspreis-2019

Francuska

Kvekeri zahtijevaju provjeru francuskog izvoza oružja

Francuska godišnja skupština kvekera, član Church and Peace, pozvala je na prekid francuske prodaje oružja Saudijskoj Arabiji, nakon što je u lipnju/junu britanski Apelacijski sud odlučio da je taj britanski izvoz oružja nezakonit. Kvekeri traže opću provjeru industrije naoružanja u Francuskoj, naročito francuske politike naoružanja zemalja Golfskog zaljeva. Izjava za medije na francuskom: www.quakersenfrance.org/nos-communiques-2

iz mreže

Europa

Spasite mirovni projekt Evropu

Široki savez mirovnih grupa, među njima i Church and Peace kao su-inicijator, uručuje 19. studenog/novembra poziv „Spasite mirovni projekt Evropu!“ zastupnicima i zastupnicama novoga Europskog parlamenta. Također, osam korporativnih i brojni članovi pojedinci Church and Peace su među 20.000 ljudi i 110 organizacija iz 12 europskih zemalja, koji pozivaju zakonodavno tijelo da promiče jednu Evropu koja će umjesto militarizacije stajati na strani mira i ljudskih prava.

Njemačka/Globalno

Crkve iskazuju solidarnost s „Fridays for Future“

Church and Peace je potpisala poziv „Crkve za budućnost“ u znak solidarnosti s pokretom „Fridays for Future“, a koji je započela Ekumenska mreža klimatske pravednosti u Njemačkoj u svibnju/maju ove godine. Crkve su pozvane na molitvu i iskazivanje podrške školarcima diljem svijeta koji mjesecima svakog petka stupaju u školski štrajk zahtijevajući od svojih vlasti konkretnе mjere protiv klimatskih promjena. Proglas pročitajte na webu pod linkom: www.t1p.de/churches4future.

Njemačka/Globalno

Religije za mir (Religions for Peace)

Svjetska konferencija Religions for Peace okupila je u kolovozu/augustu 2019. u Lindau, Njemačka 900 religijskih predstavnika iz cijelog svijeta. Glavna tajnica Church and Peace Lydia Funck, Andrew Lane (Vijeće kvekera za europska pitanja) i Fernando Enns (Univerzitet Vrije Amsterdam) pridonijeli su da se u diskusijama, radionicama i plenarnim zasjedanjima na temu „Brinuti se za zajedničku budućnost: poticati zajedničko dobro za sve“, čuju i glasovi mirovnih crkava. Pročitajte sporazum u završnoj izjavi pod: www.t1p.de/RfP2019

Njemačka

Drezdenski mirovna deklaracija 2019.

Ekumenski informativni centar iz Dresdена, član Church and Peace, koautor je Drezdanske mirovne deklaracije 2019., formulirane od strane drezdanskih kršćana i kršćanki povodom sjećanja na početak 2. svjetskog rata 1939. i završetak Ekumenskog skupa za pravednost, mir i očuvanje stvorenja 1989. Moto deklaracije je „Na putu ka Crkvi pravednosti i mira“, a zalaže se za izgradnju mira, civilnu transformaciju sukoba i mirovnu misiju crkava. Deklaracija na njemačkom: www.friedenswort.de

Europa

KEC mirovna konferencija 2019

Na mirovnoj konferenciji Konferencije europskih crkava (KEC) od 10. do 12. srpnja/septembra Antje Heider-Rottwilm, predsjedavajuća Church and Peace, govorila je o „Europskoj mirovnoj misiji i ulozi sigurnosti i mira“. 60 sudionika iz crkvenih članica i partnerskih organizacija KEC-a - među kojima je i Church and Peace - okupilo se povodom 60-godišnjice osnutka KEC-a, iniciranog tada od strane pravoslavnih crkava kao projekt pomirenja crkava, te povodom potpisivanja Pariškog mirovnog sporazuma iz 1919. Prilozi s konferencije na engleskom: www.ceceurope.org/documents-from-2019-cec-peace-conference-2.

Završna riječ

Susreti donose budućnost i nadu

Prije četiri dana sam se vratila iz Centralnoafričke Republike. Od početka krize 2013., koja je zemlju dovela na rub genocida, često sam ondje. Do danas je oko 80% zemlje izloženo svakodnevnom oružanom nasilju. Premda ova kriza ima i političko-gospodarstvene uzroke, izazvala je i masakr od strane paravojnih skupina koje se pozivaju na svoje kršćansko ili muslimansko porijeklo. Kako mi pod dojmovima zadnjih tjedana zvuče biblijski tekstovi iz Otkrivenja 21,1-5a i Jeremije 29, 11ff?

Čini mi se da je ovdje riječ o četiri faze. Prvo je faza nasilja: Smrt, tuga, jauk, patnja i potom bolno otrežnjenje: konji i vozila, cjelokupni ratni materijal, bijahu iluzija. Iluzija za koju se vjerovalo da će donijeti mir.

Trenutak istine: Višestruko su povećali nasilje, patnja je produbljena i dovela nas je na rub ponora. I mnogi su se strovalili u taj ponor. Ondje gdje se upotrebljava oružje (najvećim dijelom iz Europe), ljudi shvate da je nasilje zakazalo. To je faza u kojoj to nasilje moramo javno osuditi. Ali što nam garantira da nada i budućnost, koje nam živući Bog obećaje, nisu također iluzija, da nisu proizvod našeg vlastitog očaja i čežnje?

Treća faza: Otvoriti srce i navješčivati riječiju i djelom. Katolička župa u centralnoafričkom Banguiju samo je nekoliko koraka udaljena od velike muslimanske tržnice i džamije. Od 2013. zemljaviše oko crkve redovito služi kao pribježiste za

Foto: Ruben Šećen

tisuće interno prognanih, kršćana i muslimana. U ovoj su četvrti također i radikalni islamisti kojima je ovakva solidarnost trn u oku. Crkva je iskusila već tri atentata, od kojih je zadnji bio tijekom mise 1. svibnja/maja 2018., pri čemu je poginulo 20 ljudi, a 200 ih je teško ranjeno. Da, to je bio trenutak jauka, patnje, tuge, i potom je nastupilo vrijeme straha, zbog kojeg su mnogi do danas paralizirani. Unatoč ovome iskustvu nasilja, sada u jesen se treba svečano otvoriti Kuća susreta koja će ponuditi prostor za tradicionalnu glazbu, ples, književnost, umjetnost i film.

Četvrta faza: Predukus toga da Bog briše sve suze, da više nema smrti, jauka, ni patnje. Moj poznanik imam i ja razgovarali smo o danu kada više neće biti smrti i nasilja. Rekla sam mu: „Taj raj željela bih dijeliti s tobom.“ – „Znaš li što je za nas raj?“ odvrati on, „Drugo ime za raj jest Kuća susreta.“

Postoje susreti koji nas oslobođaju

beznadnosti i vjerovanja da nam je nasilje sudbina. To su susreti koji u život donose nadu i budućnost.

Susret – to je on, sveti grad, novi Jeruzalem. Predukus gozbe, slavlja uzajamnog života, jedinstva. Susret kao Božja koliba među ljudima (Otk 21,3).

Maria Biedrawa je đakonisa mira i član Uprave Church and Peace.

Ovo je isječak iz poticajnog zagovaranja pri proslavi obljetnice u Berlinu. Cijeli tekst može se skinuti sa web stranice Church and Peace na engleskom, njemačkom ili francuskom: www.church-and-peace.org/dokumente-deu/internationale-konferenz-2019/